

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 4/2022. (III. 23.) AB HATÁROZATA

a Kúria Kvk.VI.39.234/2022/6. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapításáról és megsemmisítéséről

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában – *dr. Schanda Balázs* alkotmánybíró különvéleményével – meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a Kúria Kvk.VI.39.234/2022/6. számú végzése alaptörvény-ellenes, ezért azt megsemmisíti.

Az Alkotmánybíróság elrendeli e határozatának közzétételét a Magyar Közlönyben.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. Az indítványozó az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, melyben a Kúria Kvk.VI.39.234/2022/6. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.
- [2] Az alkotmányjogi panasz előzményei – a Kúria és választási bizottságok határozataiban megállapított tényállás, valamint az indítványozó előadása alapján – a következőképpen foglalhatók össze.
- [3] 1.1. Az indítványozó 2022. február 15-én 9 óra 19 perckor kifogást nyújtott be a Hajdú-Bihar Megye 06. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: OEVB). A választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 208–209. §-ai alapján a Ve. 2. § (1) bekezdésében megjelölt egyes alapelvek, így a választás tisztaságának megóvása [Ve. 2. § (1) bekezdés *a*) pont], a jelöltek és a jelölő szervezetek közötti esélyegyenlőség [Ve. 2. § (1) bekezdés *c*) pont] és a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás [Ve. 2. § (1) bekezdés *e*) pont] megsértésére, a kifogás keltezése napján kézhez vett, egy önkormányzat havi megjelenésű közszolgálati lapja 2022. februári számában szereplő cikkben foglalt valótlan közlések miatt. A kérdéses lapszámon „2022. február” szerepel, erre tekintettel az OEVB nyilatkozattételre hívta fel az önkormányzati lap kiadóját (a továbbiakban: kiadó) a februári lapszám megjelenési időpontjának kiderítése érdekében. A kiadó 2022. február 17. napján kelt nyilatkozata szerint a lap kézbesítése 2022. február 11. napján kezdődött, és február 13. napján fejeződött be. Az OEVB 5/2022. (II. 18.) számú határozatával a kifogásnak helyt adott. Az OEVB arra tekintettel, hogy a lap terjesztése nem egyszerre történt meg, a Ve. 209. § (3) bekezdése alapján a kifogást határidőben benyújtottnak tekintette, és megállapította a Ve. 2. § (1) bekezdés *a*), *c*) és *e*) pontjainak megsértését.
- [4] A kiadó az OEVB határozata ellen fellebbezett, a kifogás érdemi vizsgálat nélküli elutasítását kérve. Fellebbezésében arra hivatkozott, hogy az indítványozó kifogása elkésett.

- [5] 1.2. A Nemzeti Választási Bizottság (a továbbiakban: NVB) a 89/2022. (II. 23.) számú határozatával az OEVB határozatát helybenhagyta. Indokolásában rámutatott arra, hogy az ügyben annak van jelentősége, hogy mely időpontot kell az állított jogsértés elkövetése időpontjának tekinteni. Az NVB kiemelte, hogy a sérelmezett lapszám nem jelöli meg napra pontosan a megjelenés időpontját, kizárólag a „2022. február” dátum szerepel rajta. Az NVB – egyetértve az OEVB határozatban foglaltakkal – megállapította, hogy az állított jogsértés elkövetése időpontjának 2022. február 13-át kell tekinteni, mivel a kiadó nyilatkozataiból is megállapítható, hogy ez a dátum volt az, amikor a város minden háztartásába eljutott az önkormányzati lap, függetlenül attól, hogy magát a lapot mikor olvasták a választópolgárok. Erre tekintettel az OEVB helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a jogszabálysértés vélelmezett időpontja 2022. február 13. napja volt, így tehát az indítványozó a kifogást határidőben nyújtotta be.
- [6] 1.3. Az NVB határozatával szemben a kiadó nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, kérve a kifogás érdemi vizsgálat nélküli elutasítását. Kérelmében arra hivatkozott, hogy a vélelmezett jogszabálysértés elkövetésének időpontja 2022. február 11. napja. Nincs jelentősége annak a körülménynek, hogy 2022. február 13-án fejeződött be a sajtótermék kézbesítése, mivel a folyamatos jogszabálysértés esetére rendelt jogszabályi rendelkezések alkalmazását a Ve. 209. § (2) bekezdésének második mondata kizárja. A kifogást csak 2022. február 15-én, a háromnapos határidő eltelte után terjesztette elő az indítványozó, így az a kiadó álláspontja szerint elkésett.
- [7] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet alaposnak találta, és az indítványozó által támadott, Kvk.VI.39.234/2022/6. számú végzésével az NVB és az OEVB határozatát megváltoztatta, és a kifogást érdemi vizsgálat nélkül elutasította. Indokolásában kiemelte: a Ve. 209. § (1) bekezdése alapján a kifogást úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb a sérelmezett jogszabálysértés elkövetésétől számított harmadik napon megérkezzen az elbírálásra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező választási bizottsághoz. A Ve. 209. § (3) bekezdése értelmében nyomtatott sajtótermék esetén a jogszabálysértés elkövetésének időpontja a sajtótermék megjelenésének napja. Ebben az esetben a (2) bekezdés – folyamatos jogsértésre irányadó – rendelkezései nem alkalmazhatók. A Kúria szerint a jogalkotó egyértelműen rendezte, hogy a nyomtatott sajtótermék esetén mit kell a jogszabálysértés elkövetése időpontjának tekinteni, meghatározva ekként a sajtótermék megjelenésének napját. Kifejezetten rögzítette azt is a Ve. 209. § (2) és (3) bekezdéseiben, hogy ebben az esetben nem folyamatos jogsértésként kell tekinteni a lapnak az olvasókhoz való eljutásának értelemszerűen fokozatos és időben elnyúló szakaszát. A Ve. 209. § (1) bekezdése alapján jogszabálysértés elkövetése szempontjából a megjelenés időpontjaként kizárólag a terjesztés megkezdése vehető figyelembe, hiszen csakis a már megjelent, azaz a végleges formára szerkesztett és nyomtatott lapot lehet hagyományos módon terjeszteni. A kifogásban állított jogsértés ezért a terjesztés megindulásával már megvalósult. A Ve. 209. § (1) bekezdése szerinti határidőt a kifogás benyújtására tehát ettől az időponttól, jelen esetben 2022. február 11. napjától kell számítani. A sajtótermék megjelenésének napja a fentiek szerint 2022. február 11., amelyhez képest a 2022. február 15. napján benyújtott kifogás a Ve. 209. § (1) bekezdése alapján elkésett. Az NVB ezzel ellentétes tartalmú határozata így a Ve. 209. § (3) bekezdésébe ütközik. Minderre tekintettel a Kúria a Ve. 231. § (5) bekezdés *b)* pontja alapján az NVB határozatát és az OEVB határozatát megváltoztatta, az elkésett kifogást pedig a Ve. 215. § *b)* pontja alapján érdemi vizsgálat nélkül elutasította.
- [8] 2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a Kúria Kvk.VI.39.234/2022/6. számú végzése alaptörvényellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, mert ellentétesnek tartja az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével.
- [9] Az indítványozó álláspontja szerint a Kúria támadott végzése meghozatalakor egyáltalán nem vette figyelembe a kifogástevő nyilatkozatát, indokolásában nem reagált az indítványozó érveire, a nyilatkozatban megfogalmazott aggályokat pedig teljes mértékben figyelmen kívül hagyta. Az indítványozó szerint az indokolás hiányossága nem önmagában, hanem arra figyelemmel okozott kirívó alapjogsérelmet, hogy a Kúria nem indokolta meg a kérelem elbírálásának irányát meghatározó alapvető kérdéseket sem, mint az érintettség alapja, illetve a kérelem egyéb tartalmi hibáit. Érvéle szerint az Alaptörvény rendelkezéseinek megfelelően a bíróságnak pártatlanul kell eljárnia, a fair eljárás követelményének az elé került ügy intézése során mindvégig meg kell felelnie.
- [10] Az indítványozó – korábbi alkotmánybíróági, valamint vonatkozó Emberi Jogok Európai Bírósága által kialakított gyakorlattal is alátámasztott – érvelése szerint a választási eljárás során hozott határozatok érdemi vizsgálata különösen szigorú szempontoknak megfelelő beadvány, illetve kérelem alapján lehetséges. Álláspontja

szerint ahogy a sikertelen kérelmező, úgy a konkrét esetben a sikeres esetében is alapvetően indokolást érdemel az, hogy milyen okból bírálta el a bíróság érdemben a jogorvoslati kérelmét. Csak ez biztosít garanciát arra, hogy a bíróságok pártatlanul, részrehajlás nélkül működjenek, különösen akkor, ha döntésük ellen rendes jogorvoslatnak nincs már helye. A pártatlanság látszata sérelmet szenved akkor, ha az előadó bíró a végzésből kihagyja azokat a részeket, melyekből döntése megalapozatlanságára, iratellenes voltára lehetne következtetni, annak ellenére, hogy az ellenérdekű fél észrevétele egyértelműen rámutat arra, hogy a jogorvoslati kérelem – az adott ügy szerinti jogág szabályai szerint – orvosolhatatlan hibában szenved. Jelen esetben az indítványozó állítása szerint a felülvizsgálati kérelemre válaszul előadott nyilatkozatában kifejtett szempontok utalás szintjén sem jelentek meg a Kúria végzése indokolásában, ez pedig a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát sérti. Az indítványozó szerint a Kúria úgy lett volna köteles mérlegelni az ügy összes körülményét, hogy ismerteti az indítványozó álláspontját, és ahhoz képest megállapításokat tesz. A végzés indokolásából – pontosabban annak hiányosságaiból – azonban kitűnik, hogy ez a mérlegelési folyamat nem játszódott le. A Kúriának ugyan nem kell a döntését az indítványozó álláspontjára alapoznia, de nem hagyhatja teljesen figyelmen kívül azt. Az indítványozó joga ahhoz, hogy a felülvizsgálati eljárás során nyilatkozatot tehessen, nem eljárásjogi kényszerűség, amelynek meg kell történnie annak érdekében, hogy az eljárás formális törvényessége fennálljon, hanem ez jelenti az érintett fél számára az utolsó lehetőséget arra, hogy álláspontját megvédhesse az eljáró bírói fórum előtt. Következésképpen nemcsak abban az esetben sérül a tisztességes eljáráshoz való jog, ha a nyilatkozat tételére nem biztosítanak lehetőséget a fél számára, hanem akkor is, ha ezt a nyilatkozatot a minimális mértékben sem veszik figyelembe a határozat meghozatalakor. Az indítványozó tartalmilag arra is hivatkozott, hogy ha a Kúria nem tesz eleget az indokolási kötelezettségének, mert nem ad választ a beadványaiban foglalt felvetéseire, az sérti a jogorvoslati jogát, mivel a Kúria döntésével szemben már nincs további rendes jogorvoslat.

II.

[11] 1. Az Alaptörvény hivatkozott rendelkezése:

„XXVIII. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.”

[12] 2. A Ve. érintett rendelkezései:

„209. § (1) A kifogást úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb a sérelmezett jogszabálysértés elkövetésétől számított harmadik napon megérkezzen a kifogás elbírálására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező választási bizottsághoz.

(2) Folyamatosan fennálló tevékenység esetében a kifogást a sérelmezett tevékenység fennállásának teljes időtartama alatt be lehet nyújtani. A jogorvoslati határidő kezdete nem a sérelmezett tevékenység kezdő időpontja, hanem az az utolsó időpont, amikor a sérelmezett állapot még fennáll.

(3) Nyomtatott sajtótermék esetén a jogszabálysértés elkövetésének időpontja a sajtótermék megjelenésének napja. Ebben az esetben a (2) bekezdés rendelkezései nem alkalmazhatók.”

III.

[13] 1. Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e az Abtv.-ben foglalt, a panaszok befogadhatóságára vonatkozó kritériumoknak. Az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság tanácsa mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, ezek között a 26–27. § szerinti érintettséget, az Alaptörvényben biztosított jogok sérelmét, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.

[14] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a határidőben [Ve. 233. § (1) bekezdés] érkezett alkotmányjogi panasz az Abtv. 27. §-ában meghatározott követelményeknek megfelel: az indítványozó érintettnek tekinthető, továbbá a rendelkezésre álló jogorvoslatot kimerítette. Az alkotmányjogi panasz eleget tesz a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdésében foglalt követelményeinek is.

- [15] 2. Az Abtv. 29. §-a értelmében az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {például: 3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]; illetve 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének a vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [16] Az indítványozó előadása alapján az Alkotmánybíróság azt vizsgálta, hogy a Kúria támadott végzése az indokolt bírói döntésekkel szemben támasztott követelményeket sérti-e, így a bírói döntés alaptörvény-ellenességének kételyét vetve fel.
- [17] 3. Az Ügyrend 31. § (6) bekezdése lehetővé teszi, hogy az előadó alkotmánybíró a panasz befogadásáról szóló döntés helyett a panasz érdemi elbírálását tartalmazó határozattervezetet terjesszen a testület elé. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság az ügyet, a befogadási eljárást mellőzve, érdemben bírálta el.

IV.

- [18] Az alkotmányjogi panasz megalapozott.
- [19] 1. Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontja szerint az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. Ennek érdekében vizsgálja, hogy a bírói döntésben alkalmazott jogértelmezés megfelel-e az Alaptörvény 28. cikkében foglaltaknak, vagyis hogy az eljáró bíróság a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezte-e, abból a feltételezésből kiindulva, hogy a jogszabályok a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.
- [20] Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt hangsúlyozza, hogy a következetes gyakorlata szerint alkotmányjogi panasz alapján „a bírói döntésben foglalt jogértelmezés Alaptörvénnyel való összhangját vizsgálja, azaz azt, hogy a jogszabály alkalmazása során a bíróság az Alaptörvényben biztosított jogok alkotmányos tartalmát érvényre juttatta-e. Ha a bíróság az előtte fekvő, alapjogilag releváns ügy alapjogi érintettségére tekintet nélkül járt el, és az általa kialakított jogértelmezés nem áll összhangban e jog alkotmányos tartalmával, akkor a meghozott bírói döntés alaptörvény-ellenes.” {3/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [18]}
- [21] 2. Az indítványozó a Kúria támadott végzésével összefüggésben a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részét képező indokolt bírói döntéshez való joga sérelmét állította, ezért az Alkotmánybíróság áttekintette az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben kialakított gyakorlatát, melyet jelen ügyben is irányadónak tekintett. Az Alkotmánybíróság többször kifejtette az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részét képező indokolási kötelezettség alkotmányos tartalmát. A 7/2013. (III. 1.) AB határozat értelmében az indokolt bírói döntéshez fűződő jog az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljárás alkotmányos követelményrendszerén belül jelentkezik. Az alkotmányos előírás elsősorban az eljárási törvényekben foglaltak szerint kötelezheti a bíróságot a döntésének alapjául szolgáló indokok bemutatására. Ebből következik, hogy az Alkotmánybíróság az Alaptörvény e szabályát mindig együtt olvassa a jogvita jellege és az adott ügy típusa által kijelölt konkrét eljárásjogi szabályokkal. Az Alkotmánybíróság tehát a rendes bíróságoktól eltérően nem a felülbírálatra alkalmasság szempontjából vizsgálja a bíróságok indokolási kötelezettségének teljesítését, és tartózkodik attól, hogy jogági dogmatikához tartozó kérdések helytállóságáról, illetve törvényességéről, avagy kizárólag törvényértelmezési problémáról állást foglaljon.
- [22] Az Alkotmánybíróság rögzítette, hogy a tisztességes bírósági eljárásból fakadó elvárás az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata. Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes bírósági eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon. Ennek megítéléséhez az Alkotmánybíróság vizsgálja a jogvita természetét, az alkalmazandó eljárási törvény rendelkezéseit, a felek által az adott ügyben előterjesztett kérelmeket és

- észrevételeket, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdéseket {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [33]–[34]}.
- [23] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint a bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem a szubjektív elvárásait is kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása {3107/2016. (V. 24.) AB határozat, Indokolás [38]; 30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [89]}. Az indokolási kötelezettség mindössze azt az elvárást támasztja a bírósággal szemben, hogy a döntés indokolásának az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre kell kiterjednie, és nem minden egyes részletre {összefoglalóan lásd például: 18/2019. (VI. 12.) AB határozat, Indokolás [26]–[28]}.
- [24] 3. Az Alkotmánybíróság az ismertett gyakorlatát a konkrét ügyre vonatkozóan is irányadónak tekintette, és annak figyelembevételével vizsgálta meg a támadott végzés alapjogi indokolását; és a következőket állapította meg.
- [25] A Kúria végzése indokolásában hivatkozott arra, hogy az NVB határozata ellen a kiadó mint kérelmező kizárólag eljárási okból, a kifogás elkésettségére hivatkozva nyújtott be felülvizsgálati kérelmet (lásd: Kúria végzése [18] bekezdés). A Kúria végzéséből megállapítható az is, hogy a bíróság az indítványozó számára biztosította a nyilatkozattétel lehetőségét, mely alapján az indítványozó a felülvizsgálati kérelemre két nyilatkozatot tett (lásd: Kúria végzése [14] bekezdés).
- [26] Nem állapítható meg ugyanakkor a végzés indokolásából, hogy az indítványozó nyilatkozatait a Kúria bármely módon figyelembe vette volna eljárása során; azokat nem ismertette, azokra semmilyen módon nem reagált, a figyelmen kívül hagyásuk okaira a végzésben egyáltalán nem tért ki.
- [27] Az Alkotmánybíróság ugyanakkor nem vonatkoztathatott el attól sem, hogy a Kúria eljárása az indítványozó kifogásának elkésettségét állító felülvizsgálati kérelem alapján indult. Az Alkotmánybíróság elvi érveléssel mutat rá a következőkre: a Kúria a támadott végzésében a Ve. 209. §-ának rendelkezéseit értelmezte. Ennek során indokolásában kifejtette, hogy a jogalkotó egyértelműen rendezte azt a kérdést, hogy a nyomtatott sajtótermék esetén mit kell a jogsértés elkövetése időpontjának tekinteni, ami a Ve. 209. § (3) bekezdése értelmében a sajtótermék megjelenésének napja. Adott esetben a Kúria a sajtótermék megjelenése időpontjaként – korábbi gyakorlatára is hivatkozva – a terjesztés megkezdését tekintette irányadónak. A Ve. 209. § (3) bekezdése ugyanakkor a jogszabálysértés elkövetésének időpontjaként kizárólag a sajtótermék megjelenésének napját deklarálja, azonban a terjesztésre vonatkozóan nem tartalmaz rendelkezést (mint ahogy egyébként a sajtótermékben megjelenő közlésekről való tudomásszerzésről sem). A megjelenés napját a Kúria által kialakított gyakorlat azonosítja a sajtótermék terjesztésének megkezdésével, ez a megszorító értelmezés azonban az Alkotmánybíróság szerint a jogszabály hatályos szövegéből nem olvasható ki, és ennek megfelelően a jogalkotó akaratából sem következik. Nem hagyható figyelmen kívül az a tény sem, hogy egyes sajtótermékek eltérő megítélés alá esnek, éppen annak függvényében, hogy megjelenésük ciklikusan, adott időpontban történik-e, vagy – ahogy az alapul fekvő ügyben is – a kiadó maga terjeszti egy, akár több napig tartó perióduson keresztül. El kell tehát határolni azokat a sajtótermékeket, amelyek meghatározott időközönként jelennek meg, és bárki megvásárolhatja őket (újságárusnál, dohányboltban, benzinkútnon stb.), azoktól a sajtótermékektől, amelyeket a kiadó maga kézbesít és juttat el a nyilvánossághoz. Ugyanis ez a zárt terjesztés akár többnapos időintervallumot is felölelhet, mint a konkrét ügyben, ahol a kiadó saját előadása szerint a lap eljuttatását a lakossághoz 2022. február 11-én kezdte meg, és 2022. február 13-án fejezte be. A sajtótermék az ilyen terjesztés esetén tehát különböző időpontban jut el a lakossághoz, illetőleg az sem jelenthető ki teljes bizonyossággal, hogy egyáltalán minden egyes lakoshoz eljut.
- [28] Az Alkotmánybíróság szerint a Ve. vonatkozó rendelkezéséből nem következik az, hogy a kézbesítés megkezdését kellene a megjelenés időpontjának tekinteni, és nem a zárt terjesztés befejezését, különös tekintettel arra is, hogy ez akár egy több napig elhúzódó periódus is lehet. Az Alkotmánybíróság szerint tehát a Kúria a Ve.-ben foglalt követelményeken túlmenően további feltételeket állapított meg jogértelmezéssel, ezzel valójában jogalkotást végzett. A jogalkalmazó nem írhatja felül a jogszabály tartalmát. A Kúria nem jogosult arra, hogy jogértelmezés formájában a Ve.-t kiegészítse a törvényben nem szereplő feltételek előírásával.
- [29] A kifogás a Ve. vizsgált szabályozásában hatékony jogorvoslat, vagyis az ügyben eldöntendő eljárási szakjogi kérdés háttérében ott áll a jogorvoslati alapjog is. A vizsgált esetben az alapjog gyakorlása szempontjából fontos jogorvoslati határidő kezdő napjának a megállapítása volt vitatott. Az adott tényállás mellett az erre vonatkozó törvényértelmezés szükségképpen kihatott az alapjog gyakorolhatóságára. Ezt az összefüggést

- a Kúria nem vette kellő súllyal figyelembe a döntése meghozatala során. Az adott tényállás mellett a törvényértelmezése nem volt tekintettel a hatékony jogorvoslathoz való alapjog érvényesíthetőségének a szempontjára a kifogást tevő részéről. Úgy hárította az elkésettség jogkövetkezményét az indítványozóra, hogy nem vette figyelembe, hogy a jogorvoslati határidő kezdő napjának meghatározása egyes sajtótermékek esetén eltérő lehet.
- [30] Elvonatkoztatva a konkrét ügytől, a terjesztés kezdő időpontjának azonosítása a megjelenés napjával akár oda is vezethet, hogy annak, akiről valamely sajtótermék közlést tartalmaz, a jogérvényesítése akár el is lehetetlenülhet, hiszen a kúriai végzésben is megjelenő jogalkalmazói gyakorlat a sajtóterméket kiadó fél nyilatkozatára hagyatkozva akár valótlan adatokon is alapulhat. Mindezeket túl megjegyzi az Alkotmánybíróság azt is, hogy adott esetben a sajtótermék nem kizárólag nyomtatott, hanem online formában is megjelent, és jelenleg is folyamatosan elérhető, az erre vonatkozó jogorvoslat tekintetében a Ve. 151. § (2) bekezdése tartalmaz eltérő rendelkezéseket.
- [31] 4. A fent írtakra tekintettel az Alkotmánybíróság tehát megállapította, hogy a Kúria Kvk.VI.39.234/2022. számú végzése sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését, ezért a végzést megsemmisítette.
- [32] 5. A határozat közzététele a Magyar Közlönyben az Abtv. 44. § (1) bekezdésének második mondatán alapul.

Budapest, 2022. március 11.

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Handó Tünde
alkotmánybíró helyett

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Márki Zoltán
alkotmánybíró helyett

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szívós Mária
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Schanda Balázs alkotmánybíró különvéleménye

- [33] A többségi határozattal, a Kúria végzésének megsemmisítésével, nem értek egyet. Álláspontom szerint az Alkotmánybíróságnak az indítványt hatáskörének hiányában vissza kellett volna utasítania.
- [34] Osztom az Alkotmánybíróság többségi döntésének azon álláspontját, amely szerint a konkrét kúriai végzés folytán a jogorvoslathoz való jog sérülhet, amennyiben a kúriai döntés a Ve. 209. § (3) bekezdésében foglalt, nyomtatott sajtótermék esetében a sérelmezett jogszabálysértés elleni kifogás benyújtási határidejét szűkítően értelmezi. Ugyanakkor álláspontom szerint e jog megsértését az indítvány nem állította, alkotmányjogi érvelést erre nézve nem terjesztett elő, ebben a tekintetben határozott kérelemmel sem élt.
- [35] Az indítvány határozott kérelmet kizárólag az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részét képező indokolt bírói döntéshez való jog sérelmével összefüggésben tartalmaz.
- [36] Ugyanakkor ez utóbbival összefüggésben egyrészt nem hagyható figyelmen kívül, hogy az indítványozó mint kérelmező az NVB határozata ellen kizárólag eljárási okból, a kifogás elkésettségére hivatkozva nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, ezért a Kúria is kizárólag ennek a tárgynak a körében vizsgálhatta felül a vitatott döntést (amelyre maga a kúriai végzés is hivatkozik). Másrészt ezzel összefüggésben figyelembe veendő továbbá az Alkotmánybíróság eddigi következetes gyakorlata, amely értelmében a jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Az Alaptörvény XXVII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jogból mint a fél alapjogából kibontott, indokolt bírói döntéshez való jog sérelme ugyanakkor nem adhat alapot minden olyan esetben történő alkotmánybírói beavatkozásra, amikor vélt vagy esetleg valós jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}. Az Alkotmánybíróság a sérelmezett bírói döntés alaptörvény-

ellenességének vizsgálata során ugyanis tartózkodik attól, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben foglaljon állást, ez esetben ugyanis negyedfokú bírósággá válna {3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]}.

- [37] Mindezek alapján nézetem szerint az indítvány önmagában az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelmére alapítottan nem vet fel olyan alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, amely érdemben elbírállható volna, ezért az Alkotmánybíróságnak azt vissza kellett volna utasítania.

Budapest, 2022. március 11.

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/647/2022.

Megjelent a Magyar Közlöny 2022. évi 56. számában.

